

La Fàbrica

Malla

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Camí de la Fàbrica
Emplaçament S'hi accedeix des de la via de servei de la C-17 en direcció Vic

Coordenades:

Latitud: 41.90678
Longitud: 2.24955
UTM Est (X): 437759
UTM Nord (Y): 4639698

Classificació

Número de fitxa 08111 - 24
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Modern Contemporani Popular
Segle XIV-XX
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: La coberta presenta desperfectes.
Protecció Legal
Observacions protecció: P.E.U. Catàleg de Masies i Cases Rurals 2010
Número inventari IPA 22942
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 000306300DG33H0001US
Autoria de la fitxa Marta Lloret Blackburn - Antequem, S.L.
Data de registre de la fitxa: dj., 19/01/2012 - 01:00

Descripció

La Fàbrica és una masia d'origen medieval que va consolidar-se com una casa de tres crugies durant el segle XVI. En època contemporània es va ampliar amb un cos lateral i diversos edificis annexes. És un edifici de planta rectangular que s'estructura en quatre crugies, de les quals la de llevant va incorporar-se en època contemporània. La part més antiga del mas es correspon amb la part posterior, que presenta una coberta d'una vessant que fa el desaiguat a la posterior. En aquest volum s'hi va adossar un volum de planta baixa i pis i la coberta a dos vessants amb el carener paral·lel a la façana, que va passar a ser el volum principal. El frontis està definit per una galeria vertical de dos grans pòrtics situats en l'eix central. A la seva planta baixa hi ha el portal amb llinda de fusta i brancals de pedra. Al pis la galeria està protegida per una barana de fusta i té accés per una porta amb llinda de fusta. Els eixos laterals s'obren amb finestres d'arc pla arrebossat, de les mateixes característiques que les de la resta de la construcció. La lliça queda tancada per una gran portalada situada a ponent, amb llinda de fusta i brancals ceràmics, a més d'un cobert amb un gran portal d'arc de mig punt ceràmic i diversos cossos annexes moderns. El parament dels murs és de tàpia i pedra lligada amb argamassa, revestits amb morter de pòrtland.

Història

Durant la segona meitat del segle XIV, el rei Pere el Cerimoniós va ordenar d'emmagatzemar els cereals dels masos que es trobessin dins la seva jurisdicció dins dels recintes emmurallats, davant la imminent incursió de les tropes de l'infant Jaume de Mallorca. En aquest context, el veguer i el notari de l'escripcia de la cort de la Vegueria d'Osona van anar a visitar els pobles de la rodalia de Vic per comunicar l'ordre del monarca. A Malla van reunir a l'era del mas Folcs a diversos veïns, entre els que hi trobem a Arnau Fàbrega. Durant el segle XV trobem referències a Francesca Fabregas i Sacosta, casada amb Vicenç Oms, fill del mas Oms de Malla. La següent referència documental que trobem de la Fabrega es remunta a finals d'aquest segle, concretament al fogatge del 1497. El mas Fabrega o Casanova apareix novament esmentat en el fogatge del 1553. Poc després, Magdalena Fàbrega, esposa de Joan Casanova, àlies Fàbrega, va crear un censal a Bernat Puigdollers, hereu i propietari del mas Puigdollers de Malla. Durant el segle XVII funcionava com una masoveria, on hi vivia la família Alsina, mentre que a mitjans del segle XVIII hi vivien els Boxader.

Bibliografia

- IGLÉSIES, J. (1991). El fogatge de 1497. Estudi i transcripció. Barcelona: Fundació Salvador Vives i Casajuana, Rafael Dalmau Editor.
- Inventari del Patrimoni Cultural Immoble de Catalunya. Patrimoni Arquitectònic. Malla (Osona). Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació. Generalitat de Catalunya.
- Pla Especial de Catalogació de les Masies i Cases Rurals de Malla. Ajuntament de Malla, 2010.
- PUIGFERRAT, C. (2000). "Fam, guerra i pesta a la Plana de Vic 1374-1376". AUSA. Vic: Patronat d'Estudis Osonencs.

